

HORDALAND
FYLKESKOMMUNE

Status

Handlingsprogram 2019

PREMISS: KULTUR
REGIONAL KULTURPLAN FOR HORDALAND
2015-2025

museum og kulturminnevern
arkiv
kunstproduksjon og kulturformidling
bibliotek
fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv

Vedlegg til politisk sak KIRU 20.11.2019

5.1: Endringar i busetnad og infrastruktur

1. Innsatsområde	Arkitektur: Urbanisering, stadutvikling, bygningar og landskap
<i>Mål</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Skape trygge, attraktive og stimulerande nærmiljø 2. Sikre ei berekraftig forvaltning av landskap og omgjevnadar 3. Løyse framtida sine behov med nyskapande arkitektur 4. Kunnskap, kompetanse og formidling skal løfte arkitekturen i Hordaland
Tiltak	A. Utarbeide regional plan for landskap, grønstruktur og friluftsområde i Hordaland
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/kultur- og idrettsavdelinga/Regionalavdelinga
Aktuelle partnerar	Friluftsråda og FNF
Status 2019	Vert vidareført i ny planstrategi. Planen har fått namnet «Regional plan for areal, natur og kulturminneressurs»
Tiltak	B. Utvikle offentlege byggeoppgåver som førebilete for god arkitektur
Ansvar	Staten, Hordaland fylkeskommune, kommunane
Aktuelle partnerar	Offentlege bygherrar, kommunane
Status 2019	Pågåande; gjennom HFK sine eigne byggeprosjekt og innspel til andre sine prosjekt.
Tiltak	C. Styrke satsing på kunst i landskap og utvide ordninga for Kunst i offentleg rom
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/kultur- og idrettsavdelinga, Regionalavdelinga, Samferdselsavdelinga
Aktuelle partnerar	Kommunane, Hordaland kunstsenter, KORO, Kulturdepartementet, Samferdselsdepartementet, Statens Vegvesen-Region Vest, Fylkesmannen i Hordaland
Status 2019	Pågåande satsing, med Bybanekunstprosjektet og kunstprosjekt knytt til bygging av nye skular. Kultur- og idrettsavdelinga har sekretariatsansvaret for dette. Elles er det viktig å kunne vidareføre prosjektstilling på Hordaland kunstsenter for å jobbe vidare med kunst i offentleg rom, som utvikling av strukturar og rådgjeving m.a. til kommunar. Det er og viktig å få dette forankra dette i handlingsplanen til regional transportplan for Vestland fylkeskommune.
2. Innsatsområde	Arenautvikling – infrastruktur
<i>Mål</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Hordaland skal ha god dekning av kultur- og idrettsarenaer som er tilgjengelege for alle, og som legg til rette for aktivitet og oppleving 2.Kulturpolitikken skal legge til rette for tilgangen til både regionale og lokale kultur- og idrettsanlegg, kulturminne, kyrkje, kulturlandskap og aktivitetsområde for friluftsliv
Tiltak	A. Prøve ut modellar for sambygging/samdrift av kyrkje, skule, kultur- og idrettsarenaer
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga/Oplæringsavdelinga/Økonomiavdelinga, kommunane
Aktuelle partnerar	Den norske kyrkja, Kulturdepartementet, institusjonar, organisasjonar
Status 2019	Pågåande, m.a. gjennom byggeprosjektet Åsane Vidaregåande skule og kulturhus. Det er inngått intensjonsavtale med Lokale- og anlægsfonden i Danmark for utvikling av innovative anlegg. Arbeidet er starta, og det skal lagast prosjektskisse hausten 2019 for dei prosjekta som skal inkluderast i arbeidet.
Tiltak	B. Tilrettelegge for trygge gang- og sykkelveggar frå heim til skule, arbeid og fritidsaktivitetar
Ansvar	Kommunane, Hordaland fylkeskommune/Samferdselsavdelinga/ Statens vegvesen

Aktuelle partnerar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga/Opplæringsavdelinga/Økonomiavdelinga, kommunane
Merknad	Jf. Regional transportplan for Hordaland 2013-2024 (Handlingsplan for trafikksikring 2014-2017)
Status 2019	Er innlemma / prioritert i ulike planar
Tiltak	C. Legge til rette kollektivtilbodet for brei deltaking i kultur- og idrettsfeltet
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Samferdselsavdelinga/ Skyss
Aktuelle partnerar	Hordaland fylkeskommune/kultur- og idrettsavdelinga, kommunane, kulturorganisasjonar
Status 2019	Er innlemma / prioritert i ulike planar
Tiltak	D. Oppgradere eksisterande kulturbygg i lokalsamfunnet
Ansvar	Kommunane, Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Partnerar	Lag og organisasjonar
Status 2019	Pågåande gjennom tilskotsordning til lokale kulturbygg. Elles kutt i både fylkeskommunale og statlege midlar til føremålet. Oppgradering av biblioteklokale skjer gjennom Modellbibliotekprogrammet.
Tiltak	E. Delta i nasjonale prosjekt med tilrettelegging av friluftsliv og kulturminne
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnerar	Kommunane/ Lag og organisasjonar/Gjensidigestiftinga/fylkeskommunane, Miljødirektoratet, Den norske kyrkja, Riksantikvaren
Status 2019	HFK har delteke i det nasjonale turstiprosjektet gjennom fleire år, og dette vart avslutta våren 2019. Pågåande no, m.a. gjennom prosjekta <i>Friluftslivets ferdslærar</i> og <i>Kystpilgrimsleia</i> .

5.2 Formidling og deltaking

3. Innsatsområde	Demokrati og kulturkritikk
<i>Mål:</i>	<i>Fremje evna til å setje viktige tema i samfunnet under debatt</i>
Tiltak	A. Utvikle og støtte arenaer, miljø og tiltak som fremjar kritisk tenking
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnerar	FoU-miljøa, biblioteka, Litteraturhuset, Studentersamfunnet, media og relevante kunst- og kulturinstitusjonar
Status 2019	Pågåande gjennom ulike tilskotsordningar, både over budsjett til drift av institusjonar og prosjektstøtte. Tiltak som bygger opp under dette vert prioritert i fleire tilskotsordningar. M.a. har HFK gitt prosjektstøtte til oppstart av den nye litteraturfestivalen på Litteraturhuset i Bergen og ved å produsere debattopplegg om klima- og miljøspørsmål til folkebiblioteka.
4. Innsatsområde	Digital allmenning
<i>Mål:</i>	<i>Digitale arenaer på kultur- og idrettsfeltet skal utviklast slik at dei er tilgjengelege og tilrettelagt for alle</i>
Tiltak	A.Ta i bruk og utvikle digitale løysingar til involvering og deltaking i kulturlivet
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga*
Aktuelle partnerar	Universitetet i Bergen, kommunane, kulturinstitusjonar, musea, bibliotek, arkiv, Kulturrådet, fylkeskommunane på Vestlandet, frivillige organisasjonar, friluftsråd, Miljødirektoratet, Kulturdepartementet m.fl.
Merknad	*Mange andre aktørar kan vere ansvarlege for dette tiltaket

Merknad	Pågåande satsing som kan vere hensiktsmessig å vidareføre i samarbeid m Sogn og Fjordane
Status 2019	Pågåande. Samkjøre løysingar, bruke og utvikle nasjonale plattformer. Fylkesbiblioteket organiserer eit konsortium som gir tilgang til e-bøker og 7000 elektroniske tidsskrift og aviser. Det nye Fylkesarkivet skal tilby fellesløysingar for registrering av foto i Vestland, og jobbar for fleire fellesløysingar innan arkiv og samfunnsdokumentasjon.
Tiltak	B. Utvikle kompetanse om rettar og publisering på nett
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnarar	Universitetet i Bergen, Høgskolen i Bergen
Status 2019	Pågåande og integrert i ulike kompetansetiltak. M.a. rettleiing og kurs opp mot frivillig sektor og kommunar.
5. Innsatsområde	Inkludering
<i>Mål</i>	<i>Kulturlivet i Hordaland skal vere prega av mangfald, likeverd og likestilling</i>
Tiltak	A. Styrke mangfaldet i aktivitet og deltaking for grupper som treng særskild tilrettelegging
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga*
Aktuelle partnarar	Kommunane, relevante representative organ, Den norske kyrkja og andre trossamfunn, kulturinstitusjonane, frivillige organisasjonar
Merknad	*Mange andre aktørar kan vere ansvarlege for dette tiltaket
Status 2019	Dette må vere ei pågåande satsing. Tiltak som stetter dette vert prioritert i ulike fylkeskommunale tilskotsordningar, m.a. Prosjekttilskot: kunst og kultur – profesjonell, Prosjekttilskot: kultur – amatør, Kulturelt utviklingsprogram, Museumsløft og Tilskotsordning for lågterskelaktivitet. I tillegg fordeler fylkeskommunen midlar til den Kulturelle spaserstokken i kommunane, som ofte vert brukt til tiltak i institusjonar. 14 kommunale prosjekt innan bibliotekfeltet som stetter dette føremålet har fått støtte frå HFK/Gjensidigestiftelsen. Det er etablert struktur både administrativt og politisk som skal setje større fokus på feltet i Vestland fylkeskommune.
Tiltak	B. Tilrettelegge informasjon for ulike brukargrupper
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga*
Partnarar	Kommunane, relevante representative organ, frivillige organisasjonar, kulturlivet
Merknad	*Mange andre aktørar kan vere ansvarlege for dette tiltaket
Status 2019	Tiltak som stetter dette vert prioritert i ulike fylkeskommunale tilskotsordningar, m.a. Prosjekttilskot: kunst og kultur – profesjonell, Prosjekttilskot: kultur – amatør, Kulturelt utviklingsprogram, Museumsløft. Det vert også løyvd midlar til ulike målgruppetiltak i Hordaland Idrettskrets.
Tiltak	C. Sikre dokumentasjon frå alle samfunnsgrupper
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga*
Partnarar	Kommunane, museum- og arkivsektoren, relevante representative organ,
Merknad	*Mange andre aktørar kan vere ansvarlege for dette tiltaket
Status 2019	Dette må heile tida vere eit pågåande tiltak, og musea har ei viktig rolle i dette. Eit hovudmål for arkivpolitikken er ein heilskapleg samfunnsdokumentasjon der alle samfunnsgrupper er representert. Arkiv og samfunnsdokumentasjon frå privat sektor er klart underrepresentert, og er difor eit satsingsområde. Det inneber eit breitt samarbeid med bevaringsinstitusjonar og frivilligheit i regionen.
6. Innsatsområde	Nynorsk kulturstrategi
<i>Mål:</i>	<i>Auke bruken av nynorsk som kvardagsspråk og kunstspråk</i>
Tiltak	A. Auke andelen av nynorskproduksjonar i kunst- og kulturformidlinga i skulen
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga

Aktuelle partnarar	Kommunane, kulturinstitusjonane
Status 2019	Pågåande; har blitt eit formelt satsingsområde i planperioden, særleg med å bli teke inn som ein del av dei vedtekne kriteria for val av produksjonar til DKS.
Tiltak	B. Styrke Hordaland Teater som kunstinstitusjon og nynorskarena
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnarar	Kulturdepartementet
Status 2019	Hordaland teater er i planperioden flytta til Bergen sentrum – og er på god veg til å verte ein tydeleg nynorskarena i Bergen, m.a. med etablering av sidesatsinga Nynorskens Hus i 2019. Det vert jobba med utviding av areal og styrking av det kunstfaglege innhaldet, særleg satsing på nyskriven dramatikkk på nynorsk og dialekt. Fylkeskommunal løyving auka i 2019.

5.3 Verdiskaping

7. Innsatsområde	Frivilligheit
<i>Mål</i>	<p>1. Frivillige lag og organisasjonar skal ha gode og føreseielege rammevilkår, og vere offensive i sine lokalsamfunn</p> <p>2. Fleire skal delta i det organiserte kulturlivet</p>
Tiltak	A. Utvikle møteplassar og samarbeidsmodellar der frivillige organisasjonar kan auke kompetansen, utvikle nettverk og samarbeide med offentlig sektor
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga, kommunar
Aktuelle partnarar	Kommunane/Frivilligsentralar, frivillige organisasjonar, amatørkulturråd
Status 2019	Pågåande. Folkehelseplanen, kulturminneplanar, musea si satsing på koordinatarar knytt til organisering av frivillige (t.d. Museumssenteret i Hordaland og Bymuseet). Fylkesbiblioteket arbeidar kontinuerleg med å utvikle folkebiblioteka som møteplassar. Fylkeskommunen, som ein del av folkehelseplanarbeidet, har vidarefordelt midlar til kommunar som vil utvikle politikk på frivilligheit. Det vert gitt driftstilskot til fylkesledd og nettverksorganisasjonar som skal jobbe med dette. Tiltak som stetter dette tiltaket er prioritert i fleire tiltaktsordningar.
Tiltak	B. Prøve ut modellar med auka profesjonell tilrettelegging av frivillig arbeid innan kultur og idrettsfeltet
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnarar	Kommunane, frivillige organisasjonar, Høgskolen i Bergen, Universitetet i Bergen, Helse Bergen
Status 2019	Dette er m.a. ei viktig satsing for museumssektoren og idrettslivet.
8. Innsatsområde	Kulturbasert næringsutvikling/kulturnæringar
<i>Mål</i>	<p>1. Kulturbasert næringsutvikling skal styrke verdiskapinga i og rundt kultursektoren, og auka attraktivitet og bulyst</p> <p>2. Kulturnæringane skal vere ein viktig del av komplette verdikjeder. Kulturnæringane skal ha tilgang til næringspolitiske verkemiddel og støtteordningar, på lik linje med andre næringar</p>

Merknad	<i>Utvikling av dette feltet samla har ikkje vore tungt prioritert frå HFK si side i 2019, men vurderast å takast opp igjen i arbeidet med fylkessamanslåinga</i>
Tiltak	A.Støtte produksjons-og formidlingsmiljøet for film på Vestlandet
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga og regionalavdelinga
Status 2019	Dette skjer i hovudsak gjennom løyvingar til Vestnorsk filmsenter, Cinemateket i Bergen, Bergen internasjonale filmefestival(BIFF) og Western Norway film commission. Det det vore enstra prosjektløyvingar gjennom KUP til både BIFF og til etablering av Filmveksthus i regi av Vestnorsk filmsenter.

5.4 Samordning og samhandling

9. Innsatsområde	Samhandling mellom forvaltningsnivåa
<i>Mål</i>	<i>Det skal vere god samhandling mellom forvaltningsnivåa, med vekt på dialog og felles ressursutnytting</i>
Tiltak	A. Årlege drøftingsmøte om budsjett- og forvaltningsspørsmål mellom stat, fylkeskommune og aktuelle kommunar
Ansvar	Hordaland fylkeskommune
Aktuelle partnarar	Staten, kommunane
Status 2019	Det har vore kontaktmøter mellom fylkeskommunen og staten(særleg Kulturdepartementet) i høve regionsreforma og oppgåvefordeling. Faste kontaktpunkt mellom forvaltningsnivåa er særleg prioritert i vidare arbeid med regionsreforma. Skjer elles i ulike deler av kulturfeltet i høve einskildsaker.
Tiltak	B. Utvikle tenlege plattformer for dialog, nettverk, samarbeid og kompetanse
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnarar	Kommunane, frivillige lag og organisasjonar, kulturinstitusjonar, FoU-miljø
Status 2019	Pågåande; på mange ulike felt. Ekstra stort fokus i arbeidet med fylkessamanslåinga.
Tiltak	C. Fremje samordning av statlege, regionale og kommunale verkemiddel
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga/Regionalavdelinga
Aktuelle partnarar	Kommunane, departementa og direktorata
Status 2019	Pågåande. HFK jobbar med tilpassing til nye føringar i regionreforma, kulturmelding og andre nasjonale styringsdokument. Heng også saman med punkt 9.a
11. Innsatsområde	Kulturregion Vestlandet
<i>Mål:</i>	<i>Gjennom samarbeid og profilering skal Vestlandet styrkast som kulturregion</i>
Merknad	Det går føre seg kontinuerlege prosessar knytt til fylkessamanslåinga.
12. Innsatsområde	Internasjonalisering
<i>Mål:</i>	<i>Hordaland skal vere ein open og utoverretta kulturregion, der utvikling og utveksling av kompetanse og kulturuttrykk står sentralt</i>
Tiltak	A. Støtte internasjonalt samarbeid og utveksling av kulturaktørar og kunstnarar
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnarar	Kommunane, FOU-miljø, kulturaktørar, gjestekunstnarordningar
Status 2019	Driftsstøtte til m.a. Kunstnarhuset Messen og internasjonal gjestekunstnarordning ved Hordaland kunstsenter. Søknadsmengda til desse har auka svært dei siste åra.

	Gjestekunstaropphald i Covarrubias, Spania. Fylkesbiblioteket har nytta Erasmus+-midlar til kompetanseheving for bibliotekarar. Prosjekttilskot til samarbeidsprosjekt mellom kunstnarar og kulturaktørar i Hordaland og i samarbeids/venskapsregionar, særleg Normandie. Fylkeskonservatoren har gjennom Erasmus+ midlar vore på utveksling til Scotland (Historic Environment Scotland) for å lære meir om læringsarena innan klassisk restaurering og bygningsvern. Fylkeskonservatoren har og dette året hatt besøk av arkeologar frå Archaeology Scotland som ville utveksle erfaring om korleis kulturarven kan brukast i lokalsamfunnsutvikling og knytt til integrering av ulike samfunnsgrupper.
Tiltak	B. Informere og rettleie om internasjonale program og støtteordningar
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga/Regionalavdelinga, Vestnorsk Brüsselkontor, Kulturrådet
Aktuelle partnarar	Kommunane, Universitetet i Bergen
Status 2019	HFK har vore medarrangør for infomøte og anna rettleiing om EØS-midlane i samarbeid med Norsk kulturråd og Riksantikvaren.
13. Innsatsområde	Verkemiddel og støtteordningar
<i>Mål</i>	<i>1. Det skal vere god samordning av virkemidla frå ulike forvaltningsnivå. 2. Fylkeskommunale verkemiddel og støtteordningar skal vere innretta i høve vedtekne regionalpolitisk mål, ha føreseielege kriterium og ta omsyn til kulturlivet sine behov.</i>
Tiltak	A. Tilpassing og vurdering av fylkeskommunale tilskotsordningar i samsvar med målsettingane i Regional kulturplan 2015-2025
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnarar	Kultur- og idrettslivet, kommunane
Status 2019	Pågåande. Det vart gjort ei større gjennomgang i 2015/16, men det vert gjort stadige justeringar av ulike støtteordningar og retningslinane i desse.
Tiltak	B. Styrke og vidareutvikle Kulturelt utviklingsprogram som kulturpolitisk verkemiddel
Ansvar	Hordaland fylkeskommune
Aktuelle partnarar	Kunst- og kulturaktørar, kommunane, FoU-miljøet
Merknad	Er sett i samanheng med innsatsområde 27 Kunstløft – det profesjonelle kunstfeltet
Status 2019	Pågåande. Må sjåast i sameheng med budsjett.
14. Innsatsområde	Kompetanse
<i>Mål</i>	<i>Hordaland skal vere kjenneteikna av kunnskapsbasert forvaltning og høg kompetanse på kulturfeltet</i>
Tiltak	A. Dokumentere og formidle status for kulturfeltet i Hordaland
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga, Regionalavdelinga
Aktuelle partnarar	Kommunane, FOU-miljøa, frivillige organisasjonar
	Dette er ein del av arbeidet med fylkessamanslåinga og vert særleg i fokus og styrka i den nye seksjonen for Statistikk, analyse og inkludering. Det er i 2019 sett i gong eit større prosjekt på kulturstatistikk der Oxford Research skal gjere eit forprosjekt om kulturstatistikk for Vestlandet. Fylkeskonservatoren har deltatt på arbeidsverkstad hjå SSB om statistikk på kulturarvsfeltet hausten 2019.
Tiltak	B. Stimulere til kompetanseutvikling innanfor offentleg kulturforvaltning og innan kultur-, idrett og friluftslivsektoren
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnarar	Kulturlivet, FOU-miljøa, kommunane, SIU, Helse Bergen, Hordaland idrettskrets og Olympiatoppen Vest Norge, avdeling Hordaland, Universitet og høgskulesektor
Status 2019	Fylkeskommunen tilbyr eit breitt tilbod av kurs, konferansar, kompetanseheving og -utveksling innan dei ulike fagområda. Det vert m.a. anna arrangert og lagt til rette for eitt breitt tilbod av kurs og samlingar for kommunetilsette i kulturfeltet og for frivillig

	<p>sektor. Det vert også gitt driftstilskot og prosjekttilskot til nettverksorganisasjonar som har dette oppdraget. Det er m.a. arrangert kurs, konferansar og kompetanseheving innan kulturarvfeltet, særleg knytt til arbeid med lokale kulturminneplanar. Nordhagenkonferansen 2019, som har vore arrangert sidan 1999, i oktober, har blitt arrangert som eit kompetanseutviklingstiltak innan arkitektur og byplanhistorie, på tvers av sektorar og i nært samarbeid med Universitetet i Bergen, Bergen kommune, Bymuseet og Fylkeskonservatoren. Det vert også tilbydd eit breitt tilbod av kurs og kompetanseheving for tilsette i bibliotek.</p>

5.5 Kulturminnevern og museum

15. Innsatsområde	Dokumentasjon
<i>Mål</i>	<i>Styrke dokumentasjon for auka kunnskap om kulturminne og samanhengane dei er del av</i>
Tiltak	A. Utarbeide retningsliner, gjere tilgjengeleg og formidle dokumentasjon av kulturminne
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnerar	Kommunane, Fylkesmannen, Universitetet i Bergen, Riksantikvaren
Status 2019	Pågåande, samt må integrerast i nye arealpolitiske retningsliner for Vestland fylkeskommune
Tiltak	B. Dokumentere kulturminnetilstanden i Hordaland
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga, kommunane
Aktuelle partnerar	KOSTRA, Riksantikvaren, forskingsmiljø
Status 2019	Pågåande men må prioriterast i arbeid me regional plan for areal, natur og kulturminneressurs
Tiltak	C. Fullføre lokale kulturminneregistreringar
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga, kommunane
Aktuelle partnerar	Riksantikvaren
Status 2019	Pågåande. Ein del av kulturminneplanarbeidet i kommunane
16. Innsatsområde	Museumsløft
<i>Mål</i>	<i>Museumsløftet skal styrke musea og vidareutvikle gjeldande satsingar. Musea skal utviklast som sterke kunnskapssentra og organisasjonar, og vere profilerte samfunnsaktørar som utviklar samfunnet med kunnskap om fortid, samtid og notid.</i>
Tiltak	A. Styrke musea i høve drift og investering
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Status 2019	Vert prioritert via tilskotsordninga Museumsløft 2019
17. Innsatsområde	Kulturminne som ressurs
<i>Mål</i>	<i>Kulturminne og kulturlandskap som ressurs til kunnskap, opplevingar og bruk skal løftast fram</i>
Tiltak	A. Utarbeide planar for skjøtsel og formidling av prioriterte kulturminne i alle kommunar
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga

Aktuelle partnerar	Kommunane, dei regionale ansvarsmusea
Status 2019	Er prioritert i vedtekne kommunale kulturminneplanar
Tiltak	B. Vidareutvikle kompetanse om vern gjennom bruk
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnerar	Kommunane, musea, næringsaktørar
Status 2019	Etablert læringsarena innan tradisjonshandverk i lag med Fagskolen i Hordaland. Kurs for byggesakshandsamarar i kommunane om vern gjennom bruk. Formidling om vern gjennom bruk via Bygningsvernkonsulentordninga.
18. Innsatsområde	Utvalde kulturminnekategoriar
<i>Mål</i>	<i>Kulturminnekategoriar der Hordaland merkar seg ut skal gjevast særskild merksemd i planperioden.</i>
Status 2019	Pågåande, som del av arbeid med registrering av kulturminne av regional verdi
19. Innsatsområde	Verdsarv
<i>Mål</i>	<i>Forvaltninga av verdsarven i Hordaland skal ha lokal, regional og nasjonal forankring.</i>
Tiltak	A. Etablere verdsarvsenter på Bryggen
Ansvar	Miljøverndepartementet, Hordaland fylkeskommune, Bergen kommune
Aktuelle partnerar	Museum vest, Bymuseet i Bergen, Stiftelsen Bryggen, Bryggen Private gårdeierforening
Status 2019	Verdsarvrådet og fagrådet for Bryggen arbeider vidare med dette
Tiltak	B. Utvikle verdsarven som ressurs for reiseliv og friluftsopplevingar
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/kultur- og idrettsavdelinga/Regionalavdelinga,kommunane
Aktuelle partnerar	Sogn og Fjordane fylkeskommune, kommunane, næringsliv, lag- og organisasjonar, Bergen og Hordaland Turlag
Status 2019	Verdsarvrådet og fagrådet for Bryggen arbeider vidare med dette
Tiltak	C. Utarbeide strategi for bevaring og formidling av Verdas dokumentarv i Hordaland (Lepraarkiva, Medisinsk fødselsregister, Sophus Tromholt si fotosamling, fotosamlinga til Knud Knudsen og arkiva etter Nordlandshandelen)
Ansvar	Bergen Byarkiv/ Universitetet i Bergen /Statsarkivet i Bergen
Aktuelle partnerar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga, Bymuseet i Bergen
Status 2019	Pågåande
20. Innsatsområde	Lokalt kulturminnevern og museum
<i>Mål</i>	<i>Det lokale kulturminnevern- og museumsarbeidet skal styrkast</i>
Tiltak	A. Utarbeide kommunedelplanar for kulturminnevern
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga, kommunane
Aktuelle partnerar	Musea, Riksantikvaren, frivillige lag og organisasjonar
Status 2019	Alle kommunane i Hordaland har starta opp arbeid med kulturminneplan, men ikkje alle er ferdige.
Tiltak	B. Styrke ordninga med bygningsvernkonsulentar
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnerar	Kommunane, musea
Status 2019	Pågåande, må samkoordinerast med Sogn og Fjordane. Må sjåast i samheng med kompetansekartlegging av bygningsvern og tradisjonshandverk i Vestland fylke.
Tiltak	C. Etablere ordningar for å styrke frivillig sektor og nye samarbeid om kulturarv

Ansvar	Hordaland fylkeskommune, kommunane
Aktuelle partnarar	Lag og organisasjonar
Status 2019	Pågåande. Må sjåast i samanheng med regionreforma.
21. Innsatsområde	Kulturminneforvaltning
<i>Mål</i>	<i>Kulturminnevernet skal spegle nasjonal kulturminnepolitikk og finne tilpassa løysingar på regionale og lokale utfordringar.</i>
Tiltak	A. Prioritere oppdatering av kulturminnedatabasar og tilstandsregistrering av freda kulturminne
Ansvar	Hordaland fylkeskommune, Universitetsmuseet i Bergen
Aktuelle partnarar	Riksantikvaren
Status 2019	Tilstandsregistrering av freda bygg i privat eige er eit kontinuerleg arbeid. Ein er i rute til å nå Riksantikvarens mål om maks 5 % ukjent tilstandsgrad ved årsskiftet 2019/20. Pågåande arbeid som må sjåast i samanheng med regionreform og Riksantikvarens sitt arbeid med KF2020.
Tiltak	B. Utvikling av nye metodar for arkeologisk registrering
Ansvar	Hordaland fylkeskommune, Universitetsmuseet i Bergen,
Aktuelle partnarar	Kommunane, Riksantikvaren, Statens vegvesen, Norsk institutt for kulturminneforskning
Status 2019	Pågåande. Må sjåast i samanheng med regionreforma
22. Innsatsområde	Tradisjonsuttrykk
<i>Mål</i>	<i>Tradisjonsuttrykka skal bevarast og vidareutviklast og vere del av eit levande kulturliv</i>
Tiltak	A. Vidareføre satsinga på tradisjonsmusikk og –dans
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga, Hardanger og Voss museum, Ole Bull akademiet
Aktuelle partnarar	Norsk kulturskuleråd – Hordaland, organisasjonar, kommunar
Status 2019	Pågåande; gjennom fylkesmusikarar, driftsstilskot til Ole Bull akademiet, Osafestivalen og Hardingfela.no. Det er elles gitt ut folkemusikkstipend og løyvd ekstra prosjektilskot til m.a. dansesatsing.
Tiltak	B. Vidareutvikle tradisjonelle handverk
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnarar	Musea, byggebransjen, tekstilbransjen, Bergen Arkitektøgskole, Kunst- og designhøgskolen i Bergen, Noregs husflidslag, Economuseé
Status 2019	Pågåande; i ulike institusjonar og gjennom enkeltkunstnar/-handverkarar. Det er gitt prosjektilskot til ulike aktørar innan feltet. Vestnorsk kulturakademi og mange av musea som får driftsstilskot jobbar med dette, i tillegg har det vore gitt prosjektilskot innan feltet.
Tiltak	C. Etablere bygningsvernsenter for etter- og vidareutdanning av handverkarar
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga, Vestnorsk kulturakademi, musea
Aktuelle partnarar	Kommunane, Kulturdepartementet, Klima- og miljødepartementet, Kunnskapsdepartementet
Status 2019	Er etablert.
Merknad	Må sjåast i samanheng med Fagskolen i Hordaland og etablering av læringsarena for klassisk restaurering og tradisjonshandverk
Tiltak	D. Ivareta tekstilarven
Ansvar	Hordaland fylkeskommune, musea, Kunst- og designhøgskolen i Bergen
Aktuelle partnarar	Husflidslag, bransjen, Economuseé, Vestnorsk kulturakademi
Status 2019	Pågåande; i ulike institusjonar og gjennom enkeltkunstnar/-handverkarar. Prosjektstøtte til enkeltprosjekt.
Tiltak	E. Ivareta tradisjonsuttrykk i kystkulturen

Ansvar	Musea
Aktuelle partnarar	Frivillige organisasjonar
Status 2019	Vert stimulert i ulike tilskotsordningar. Eks. Fartøyvernsenteret, Oselvarverkstaden, Sunnhordland museum m.m.
Tiltak	F. Styrke vidaregåande opplæring i tradisjonshandverk
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga/Opplæringsavdelinga,
Aktuelle partnarar	Musea, bransjen
Status 2019	Er etablert gjennom læringsarena tradisjonshandverk ved Fagskolen i Hordaland, lokalisert ved Fartøyvernsenteret i Nordheimsund

5.6 Arkiv

23. Innsatsområde	Heilskapleg samfunnsdokumentasjon
<i>Mål</i>	<i>Alle grupper og enkeltindivid i samfunnet skal ha tilgang til dokumentasjon som sikrar rettstryggleik, identitet og kunnskap om fortida</i>
Tiltak	A. Samle inn og gjere tilgjengeleg arkiv som har stor kulturell, rettsleg, forsking- eller forvaltningsmessig verdi
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnarar	Hordaland fylkeskommune/Organisasjonsavdelinga, Bergen Byarkiv, Fylkesarkivet i Sogn og Fjordane, Interkommunal arkiv Hordaland, Universitetet i Bergen, musea i Hordaland, Riksarkivet/Statsarkivet i Bergen, Senter for Industriarkiv
Status 2019	Pågåande. Ein del av fylkesarkivet sitt kontinuerlege arbeid.
Tiltak	B. Utvikle tenelege organisatoriske løysingar for å bevare og formidle offentlege og private arkiv
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnarar	Hordaland fylkeskommune/Organisasjonsavdelinga, Bergen Byarkiv, Fylkesarkivet i Sogn og Fjordane, Interkommunal arkiv Hordaland, Universitetet i Bergen, musea i Hordaland, Riksarkivet/Statsarkivet i Bergen, Senter for industriarkiv
Status 2019:	Vi jobbar med å få på plass gode fellesløysingar i samheng med regionsreforma.
Tiltak	C. Utvikle samhandlingsplan for privatarkiv
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnarar	Bergen Byarkiv, Lokalhistorisk Arkiv Bergen. Interkommunal arkiv Hordaland, Universitetet i Bergen, musea i Hordaland, Riksarkivet/Statsarkivet i Bergen
Status 2019	Vi har i samarbeid med Fylkesarkivet i Sogn og Fjordane søkt om utviklingsmidlar frå Arkivverket, og satsar på å komme i gong frå 2020.
Tiltak	E. Utarbeide og gjennomføre strategi for digital dokumentfangst (depot), bevaring og formidling av digitale tenester for offentleg og privat sektor i Hordaland
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle aktørar	Hordaland fylkeskommune/Organisasjonsavdelinga, Bergen Byarkiv, Universitetet i Bergen, musea i Hordaland, Riksarkivet/Statsarkivet i Bergen, Senter for Industriarkiv
Status 2019	Det er utarbeidd ein deponeringsplan for fagsystema i Hordaland fylkeskommune. Det har vore arbeid langsigtig for å samle alle sak-arkiv-data frå Sogn og Gjordane og Hordaland fylkeskommune i eit felles sak/arkiv-system – målet er at dette skal være samla på ein stad i løpet av 2020. Dermed vil ein få ei formidlings-/innsynsløsning integrert i sak/arkiv-systemet.
24. Innsatsområde	Lokalhistorisk arbeid
<i>Mål</i>	<i>Styrke det lokalhistoriske arbeidet som ein identitetsskapande ressurs i lokalsamfunna</i>

Tiltak	A. Utvikle den lokalhistoriske kompetansen i fylket
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle aktører / partnerar	Musea, biblioteka, lokalhistoriske lag og organisasjonar, Norsk lokalhistorisk institutt, UiB - Historisk institutt/AHKR, kommunane
Status 2019	Pågåande. Ein del av fylkesarkivet sitt kontinuerlege arbeid.
Tiltak	C. Styrke arbeidet med rettleiing, innsamling og digital formidling av stadnamn i Hordaland
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnerar	UiB, Kommunane, frivillige lag- og organisasjonar
Status 2019	Vi har ein dialog med UiB, men har ikkje prioritert fagområdet i 2019 då vi ser det i samheng med fylkessamanslåinga.
Tiltak	D. Gjere arkivmateriale frå folkemusikkarkiva betre tilgjengeleg og samordne informasjon som ligg i arkiva
Ansvar	Hardanger og Voss museum
Aktuelle partnerar	UiB, Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga, Ole Bull Akademiet
Merknad	Må sjåast i samheng med innsatsområde 22A Tradisjonsuttrykk
25. Innsatsområde	Fotobevaring
Mål	<i>Den nasjonalt viktige rolla som Bergen og Vestlandet har i fotonhistorisk tradisjon og forskning skal utviklast vidare</i>
Tiltak	D. Styrke kompetansen på fotobevaring til kommunar og ikkje profesjonelle aktører i fylket
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnerar	Musea i Hordaland, kommunane, frivillige lag- og organisasjonar
Status 2019	Dette området har ikkje vore prioritert i 2019, då ein avventar ei felles satsing etter fylkessamanslåinga.

5.7 Kunstproduksjon og kulturformidling

26. Innsatsområde	Vegen inn i kunst- og kulturlivet
Mål	<i>Vegen inn i kunst- og kulturlivet for barn og unge skal ha høg kvalitet og solid struktur på alle nivå. Alle barn skal ha høve til å ta del i og oppleve kunst og kulturuttrykk</i>
Tiltak	A. Utarbeide strategisk plan for kunst- og kulturformidling i skulane i Hordaland
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga/Oppføringsavdelinga
Aktuelle partnerar	Kommunane, Fylkesmannen i Hordaland, Utdanningssektoren
Status 2019	Ikkje realisert. Arbeidet vil evt takast opp igjen i VLFK.
Tiltak	B. Styrke kunst- og kulturinstitusjonane sitt fokus på ungdom som publikum og kulturbrukar
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga, Kunst- og kulturinstitusjonane, Kultur Vest
Aktuelle partnerar	Kommunane
Status 2019	Pågåande – i hovudsak gjennom prosjektilskot, særleg gjennom KUP, Prosjektilskot: kunst og kultur – profesjonell der slike tiltak har prioritet.
Tiltak	C. Styrke det regionale samordnings- og utviklingsperspektivet for kulturskulane
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnerar	Kommunane, Norsk kulturskuleråd

Status 2019	Kulturskulerådet driv med slikt arbeid, m.a. gjennom konferanser. Det har ikkje vore interesse frå kulturskulane for fylkeskommunal involvering utover dette i denne perioden, men vurderast i samband med regionsreforma.
Tiltak	D. Styrke talentutvikling i Hordaland
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga, Opplæringsavdelinga
Aktuelle partnerar	Kommunane, Kunst- og kulturinstitusjonane, Høgskular og Universitetet i Bergen, Norsk kulturskuleråd-Hordaland
Merknad	Det skal m.a. leggjast til rette for samarbeid mellom vidaregåande skule og det profesjonelle kunstfeltet
Status 2019	I hovudsak gjennom studietilbod i VGS, driftsstøtte til m.a. Bergen filharmoniske ungdomsorkester, Jiri Hlinka klaverakademi, Fargespill og satsing på UKM. Det er også m.a. gitt KUP-støtte til prosjekt som støtter talentutvikling i musikk, i dans og film.
27. Innsatsområde	Kunstløft - det profesjonelle kunstfeltet
<i>Mål</i>	<i>Vilkåra for kunstproduksjon, visning/framføring og formidling av kunst i heile fylket skal styrkast. Regionen skal ha eit berekraftig og levande kunstliv med komplette verdikjeder</i>
Tiltak	A. Institusjonane: Systematisk og målretta styrking i høve drift, investering og infrastruktur
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga, kunstinstitusjonane
Aktuelle partnerar	Kulturrådet/Kulturdepartementet, kommunane, private aktørar
Status 2019	Er kontinuerleg i fokus, m.a. gjennom fast dialog med institusjonane, men vanskeleg å gjennomføre når budsjetttramane er strame. Sentralbadet scenekunsthus er eit stor satsing i 2019.
Tiltak	B. Det frie feltet: Styrke vilkåra for kunstproduksjon gjennom tiltak for kunstnarar, prosjekt og produksjonslokale, med utgangspunkt i eigenarten til den einssilde kunstform
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga, kunst og kulturaktørar
Aktuelle partnerar	Kommunane, Hordaland fylkeskommune, Kulturrådet
Status 2019	Er kontinuerleg i fokus, men vanskeleg å gjennomføre på ein god måte med strame budsjetttrammar. Det vert gitt driftsstøtte og prosjektstøtte til fleire aktørar/organisasjonar innan det frie kunstfeltet, og det har i år vore ei auke i kunstnarstipend.
Tiltak	C. Kunstproduksjon: Støtte og legge til rette for synergieffektar og kompetanseoverføring mellom etablerte institusjonar og det frie feltet
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnerar	Kunst-/kulturinstitusjonar og –organisasjonane, frie grupper/kunstnarar
Status 2019	Støtte gjennom både drifts- og prosjektilskot
Tiltak	D. Formidling; styrke kunsttilbodet og arrangørkompetansen i fylket ved kompetanseutveksling og samarbeid mellom større institusjonar og mindre miljø
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnerar	Kunst-/kulturinstitusjonar og –organisasjonane, frie grupper/kunstnarar
Status 2019	I stor grad gjennom å kople aktørar og gjennom drifts- og prosjektilskot. Tiltak som støtter dette punktet er prioritert i fleire tilskotsordningar.
28. Innsatsområde	Amatørkultur
<i>Mål</i>	<i>Det frivillige kulturlivet skal vere mangfaldig, arbeide fritt og sjølvstendig og vere tilgjengeleg for alle</i>
Tiltak	A. Styrke organisering, kompetanse og samhandling på amatørkulturfeltet
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnerar	Kommunane, Kunst- og kulturinstitusjonane i Hordaland, frivillige organisasjonar i kulturlivet

Status 2019	I stor grad gjennom å kople aktører, driftsstøtte til paraply- og nettverksorganisasjonar. Slike tiltak er også prioritert i m.a. ordninga Prosjektilskot: kultur – amatør og Kulturelt utviklingsprogram.
Tiltak	B. Legge forholda til rette for samarbeid mellom amatørkulturfeltet og det profesjonelle kunst- og kulturlivet
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnerar	Kommunane Kunst- og kulturinstitusjonane i Hordaland, frivillige organisasjonar i kunst- og kulturlivet
Status 2019	I stor grad gjennom å kople aktører og prosjektilskot. Slike tiltak er også prioritert i m.a. ordninga Prosjektilskot: kultur – amatør og Kulturelt utviklingsprogram
Tiltak	C. Legge forholda til rette for effektiv og tilpassa utnytting av arenaer og kulturhus
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga, kommunane
Aktuelle partnerar	Kunst- og kulturinstitusjonane, frivillige organisasjonar i kulturlivet
Merknad	Sjå også Innsatsområde 2B Arenautvikling - infrastruktur
Status 2019	I 2019 i hovudsak gjennom tilskot til kulturhus og HFK sine egne byggeprosjekt.

5.8 Bibliotek

29. Innsatsområde	Tilgang til moderne og attraktive bibliotek
<i>Mål</i>	<i>Innbyggjarane i Hordaland skal møte moderne og attraktive bibliotek i kvart regionsenter, kommunesenter (bydelssenter i Bergen), lokalsenter og nærsenter</i>
Tiltak	A. Støtte modellbibliotek, fornying av biblioteklokale, «meiropne» bibliotek og nye bibliotekbussar
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnerar	Kommunane
Status 2019	Pågåande. Modellbibliotekprogrammet starta opp i 2014 og omfattar 20 bibliotek i 19 kommunar. Fylkeskommunen gjev kr 100 000 i tilskot til inventar og utstyr, i tillegg til interiørarkitektbistand. I 2019 vart det lyst ut 2 prosjekt med ei ramme på kr 350 000.
Tiltak	C. Drift og utvikling av bokbåten som eit utjamnande bibliotektilbod
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnerar	Kommunane, Sogn og Fjordane fylkeskommune, Møre og Romsdal fylkeskommune
Tid	2015 - 2018
Status 2019	Hordaland fylkeskommune har vedtak om å drifte bokbåten i Hordaland fram til 2020.
30. Innsatsområde	Biblioteka som uavhengig møteplass og arena for offentleg debatt
<i>Mål</i>	<i>1. Folkebiblioteka skal vere arenaer for kulturopplevingar, offentleg samtale og debatt for alle 2. Tal på arrangement og besøk i biblioteka skal aukast</i>
Tiltak	A. Vidareutvikle biblioteka som møtestader for menneske med ulike kulturelle- og sosial bakgrunn
Ansvar	Kommunane
Aktuelle partnerar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga,
Tid	2015-2018
Status 2019	Hordaland fylkesbibliotek har saman med Bergen Offentlige Bibliotek og Det Felles Innvandrerråd i Hordaland blitt tildelt 1 420 000 kr frå Gjensidigestiftelsen til

	integreringsprosjektet Rom for møte 2019-2020. 243 500 kr er tildelt til 14 bibliotek, etter utlysning, til prosjekt i folkebiblioteka i Hordaland.
Tiltak	B. Utvikle og profesjonalisere biblioteka som arrangements- og debattarenaer med høg kvalitet
Ansvar	Kommunane
Aktuelle partnerar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga, lag og organisasjonar
Status 2019	Pågåande. Vi organiserer og koordinerer turnear med ulikt innhald og form. Det vert sendt ut tilbod om teaterframsyningar og forfatterbesøk, føredrag, utstillingar og debattprogram, gjerne i samarbeid med eksterne aktørar. I samband med Bokåret 2019, har Nasjonalbiblioteket løyvd kr 800 000 til arrangement i biblioteka i Hordaland.
Tiltak	C. Marknadsføre og profilere tilboda og styrke omdømebygging av biblioteka
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnerar	Kommunane
Status 2019	Pågåande.
31. Innsatsområde	Bibliotek til barn og unge
<i>Mål</i>	<i>1. Barn og unge skal ha tilgang til gode skulebibliotek 2. Barn og unge skal ha tilgang til bibliotek som er ein stad for læring, oppleving og fantasi</i>
Status 2019	Arbeid med nye tiltak retta mot skulebibliotek i grunnskulen har ikkje blitt prioritert i 2019. Innsatsen vil bli styrka i Vestland fylkeskommune. Arbeid med gjennomføring av tiltak i strategisk plan for bibliotek i vidaregåande opplæring har halde fram i samarbeid med opplæringsavdelinga i fylkeskommunen.
32. Innsatsområde	Digitale ressursar – tilgjenge, brukarmedverknad og nyskaping
<i>Mål</i>	<i>1. Biblioteka i Hordaland skal gje innbyggjarane lik tilgang til aktuelle og relevante digitale ressursar, utstyr og hjelp til å nytta dei 2. Biblioteka skal utvikle nye tilbod i dialog med brukarane</i>
Tiltak	A. Legge til rette for at biblioteka kan vere med på å utjamne skilnader i digital deltaking
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga, kommunane
Aktuelle partnerar	Offentlege institusjonar, skular, lag og organisasjonar
Status 2019	Pågåande, gjennom ulike prosjekt med ekstern finansiering.
Tiltak	B. Styrke deling av aktuelle og relevante digitale ressursar
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnerar	Kommunane, museum, arkiv, Nasjonalbiblioteket og andre relevante nasjonale aktørar
Status 2019	Pågåande marknadsføringsarbeid. Konsortium for innkjøp og utlån av ebøker er etablert. Felles abonnement på den digitale avis- og tidsskriftenesta PressReader. I prosjekt Kjelda blir biblioteknettstadane utvikla med deling av kvalitetssikra digitale kjelder, og endringar i redaksjonsarbeidet til dei bibliotektilsette.
33. Innsatsområde	Lesing og formidling av litteratur
<i>Mål</i>	<i>1. Biblioteka skal fremje leseugleik 2. Biblioteka skal drive aktiv formidling og tilby samlingar med kvalitet, aktualitet og breidde</i>
Tiltak	A. Gjennomføre program og kampanjar for å auke lesekompetansen til ulike målgrupper
Ansvar	Kommunane
Aktuelle partnerar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga, høgskular og universitet

Status 2019	Pågåande, til dømes med Bok til alle, Leseknappen og Sommarles. Utvida tiltak retta mot leseombudsordninga. Formidling av nynorsk litteratur til barn og unge gjennom Lesegledarordninga.
Tiltak	B. Drive aktiv kunnskaps- og litteraturformidling av høg kvalitet i det fysiske og digitale bibliotekrommet
Ansvar	Kommunane
Aktuelle partnarar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga, Nynorsk kultursentrum og norsk forfattarsentrum
Status 2019	Kompetanseutvikling, t.d. Lesersørvis. Gjennomføring av Bokgilde, der deltakarane får økt kompetanse på muntleg formidling, og kjennskap til ein større del av samlinga.
Tiltak	C. Utvikle og oppdatere samlingane på biblioteka
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnarar	Kommunane
Status 2019	Pågåande arbeid i dialog med biblioteka og konkret hjelp til samlingsutvikling, særleg i modellbiblioteka (sjå 29a.)
34. Innsatsområde	Forpliktande biblioteksamarbeid
<i>Mål</i>	<i>Styrking og utvikling av forpliktande biblioteksamarbeid skal gje innbyggerane i Hordaland eit betre bibliotektilbod</i>
Tiltak	A. Vidareføre og utvikle partnarshipsavtalane med regionale biblioteksamarbeid
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnarar	Kommunane
Status 2019	Pågåande.
Tiltak	B. Vidareutvikle felles biblioteknettstader som samlingspunkt for litteraturformidling, kunnskapsbasar og kommunikasjon
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnarar	Kommunane
Tid	2015 - 2018
Status 2019	Pågåande utviklingsarbeid i 25 kommunar. Sjå også 32a og 32b.
35. Innsatsområde	Kompetanse i biblioteka
<i>Mål</i>	<i>Bibliotekpersonale skal ha den kompetansen som er naudsynt for å nå mål, møte nye utfordringar og levere gode tenester til innbyggerane</i>
Tiltak	A. Kartlegge behov, og utarbeide og gjennomføre planar for systematisk kompetanseutvikling av bibliotektilsette
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnarar	Kommunane, Universitetsbiblioteket
Status 2019	Det vart etablert ei ordning med tilskot til organisasjonar og institusjonar som gjennomfører kurs og konferansar for bibliotektilsette i Hordaland 2019.
Tiltak	B. Vidareutvikle biblioteksamarbeida i fylket til å fungere som fellesskap for fagleg utvikling gjennom kunnskaps- og kompetansedeling
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnarar	Kommunane
Status 2019	Fylkesbiblioteket deltar på møter i samarbeida, ein til to gonger i året. Det er etablert tilskotsordning på kr 200 000 i 2019.

5.9 Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv

36. Innsatsområde	Fysisk aktivitet
Mål	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Fleire barn og unge skal vere fysisk aktiv i minimum 60 minutt dagleg</i> 2. <i>Fleire vaksne skal vere fysisk aktiv i minimum 150 minutt per veke med moderat intensitet eller 75 minutt med høg intensitet</i>
Tiltak	A. Utvikle og implementere ein modell for Aktiv skulekvardag i Hordaland gjennom utviklinga av aktive skulegardar og fysisk aktiv læring
Ansvar	Kommunane/Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnarar	Høgskulen på Vestlandet/ Hordaland idrettskrets, andre frivillige organisasjonar og friluftsråda, Idrettscampus Bergen, Gjensidigestiftelsen
Status 2019	Satsing på attraktive skulegardar gjennom tilskot til 5 skular. Inngått intensjonsavtale med Lokale- og anlægsfonden i Danmark for utvikling av innovative anlegg. Arbeidet er starta, og det skal lagast prosjektskisse hausten 2019 for dei prosjekta som skal inkluderas i arbeidet.
Tiltak	B. Utvikle og gjennomføre tiltak/modell slik at fleire elevar i vidaregåande skule får godkjent karakter i kroppsøving
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Opplæringsavdelinga/ Helse Bergen
Aktuelle partnarar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga/ Høgskulen på Vestlandet og Hordaland Idrettskrets. Idrettscampus Bergen.
Status 2019	Fleire tiltak og prosjekt gjennom Idrettscampus Bergen har fokus på dette. Mellom anna gjennom Os-modellen, som er starta vidareført til fleire vidaregåande skular i fylket.
Tiltak	C. Regional og kommunal planlegging skal legge til rette for areal, infrastruktur og anlegg for å gjere det lettare å vere i fysisk aktivitet
Ansvar	Kommunane/ Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga og Regionalavdelinga
Aktuelle partnarar	Frivillige organisasjonar/ friluftsråda og Fylkesmannen
Status 2019	Fellesnemnda vedtok i juni anleggspolitikk med handlingsprogram for Vestland 2020-2024. Deltok på planforum og gir innspel til planar og styringsdokument både lokalt, regional og nasjonalt.
Tiltak	D. Vidareutvikle aktivitetar for grupper som treng særleg tilrettelegging
Ansvar	Kommunane/ frivillige organisasjonar og friluftsråd/ Helse Bergen
Aktuelle partnarar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga/ Regionalavdelinga/Idrettscampus Bergen
Status 2019	Gjennom delprosjekt i Idrettscampus Bergen, samarbeidsprosjektet Aktiv saman og ulike tilskotsordningar.
Tiltak	E. Utvikle og tilgjengeleggjere fagkompetanse innan fysisk aktivitet
Ansvar	Idrettscampus Bergen, Høgskulen på Vestlandet/Universitetet i Bergen/ Helse Bergen
Aktuelle partnarar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga / kommunane og frivillige organisasjonar
Status 2019	Gjennom Idrettscampus Bergen, Dialogkonferansen, Folkehelsekonferansen, Anleggskonferansen og andre aktuelle møteplassar innanfor eit utvida fagområde.
Tiltak	F. Dopingførebyggjande arbeid i vidaregåande skular
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Opplæringsavdelinga, Hordaland Idrettskrets og Antidoping Norge
Aktuelle partnarar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Merknad	Tiltaket flytta frå Innsatsområde 37 Idrett, namnet på tiltaket er spissa
Status 2019	Pågåande arbeid med sær gode resultat å vise til. Avtale med Antidoping Norge om samarbeid mot vgs. Utprøvd i 3 skular i Sogn og Fjordane. Arbeider med å få utvida arbeidet til heile Vestland.

37. Innsatsområde	Idrett
Mål:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Barn, ungdom og personar med særskilde behov skal få eit variert aktivitetstilbod i idretten 2. Unge, lovande idrettsutøvarar og toppidrettsutøvarar skal få utvikla seg i lokalmiljøa/regionen
Tiltak	A. Utvikle eit breitt og variert idrettstilbod til barn og unge
Ansvar	Hordaland Idrettskrets
Aktuelle partnerar	Kommunane/ Hordaland fylkeskommune/ Kultur og idrettsavdelinga
Merknad	Pågåande gjennom driftstilskot og prosjektstøtte til Idretten
Status 2019	Gjennom tilskot til Hordaland idrettskrets og ulike tilskotsordningar.
Tiltak	B. Inkludering av fleire personar med funksjonshemmingar og fleirkulturelle i idretten gjennom tilrettelagte arrangement og aktivitetar
Ansvar	Kommunane og frivillige organisasjonar
Aktuelle partnerar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Status 2019	Gjennom delprosjekt i Idrettscampus Bergen, samarbeidsprosjektet Aktiv saman og ulike tilskotsordningar
Tiltak	C. Legge til rette for at unge lovande idrettsutøvarar og toppidrettsutøvarar får utvikle seg i lokalmiljøa/regionen
Ansvar	Olympiatoppen Vest, Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga, Opplæringsavdelinga
Aktuelle partnerar	kommunane
Status 2019	Gjennom utviklingsstipend og tilskot til Hordaland idrettskrets og Olympiatoppen Vest. Delprosjekt under Idrettscampus Bergen knytt til dei beste utøvarane i Hordaland.
Tiltak	D. Gje støtte til store nasjonale og internasjonale seniormeisterskap
Ansvar	Kommunane, Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnerar	Hordaland Idrettskrets, særforbund
Status 2019	Tilskot til arrangement i budsjett og som saker til KIRU og fylkesutvalet. Det vert jobba for å få ein regional arrangementsstrategi, som skal baserast på komande nasjonale strategi. Arrangementskompetanse er eit delprosjekt under Idrettscampus Bergen.
38. Innsatsområde	Friluftsliv
Mål	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fleire skal delta i friluftsliv på jamn og varig basis, med særleg fokus på barn og ungdom. 2. Sikre og legge til rette fleire og betre anlegg for friluftsliv. Alle tettstader og byar skal ha maksimalt 500 meter til næraste turløype.
Tiltak	A. Friluftslivets ferdslårer
Ansvar	Kommunane, Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnerar	Hordaland fylkeskommune/Regionalavdelinga, fylkesmannen, friluftsråda, FNF og turlaga
Status 2019	Eit nasjonalt prosjekt (2019-2023) som er ei vidareføring av prosjektet med kartlegging og verdisetting av friluftsområde og det nasjonale turskiltprosjektet. Oppstart av arbeidet med friluftslivets ferdslårer i 13 kommunar.
Tiltak	B. Sikre, opparbeide og drifte friluftsområder i nærleiken av bustadsområde i tettstadar og byar
Ansvar	Kommunane og friluftsråda
Aktuelle partnerar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga og Regionalavdelinga, Fylkesmannen, FNF

Status 2019	Pågåande arbeid. Samordning av ulike statlege tilskotsordningar og påverknadsarbeid for å auke dei nasjonale rammene.
Tiltak	C. Utvikle forvaltningsplanar for alle statleg sikra friluftsområder i Hordaland
Ansvar	Kommunane og friluftsråda
Aktuelle partnarar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga og Fylkesmannen
Status 2019	Pågåande arbeid. Ny oppgåve frå 2020 at fylkeskommunen også skal godkjenne desse forvaltningsplanane.
Tiltak	D. Vidareutvikle Vestkystparken
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnarar	Rogaland fylkeskommune, friluftsråda, Fylkesmannen, Miljødirektoratet
Merknad	Hordaland fylkeskommune har det politiske leiarskapet og sekretariatsfunksjonen i perioden 2018-21
Status 2019	Mykje godt utviklingsarbeid regionalt og påverknadsarbeid mot stortingspolitikarar. Fjordane friluftsråd frå Sogn og Fjordane er medlem i samarbeidet frå oktober 2019.
Tiltak	E. Utvikle eit breitt og variert friluftstilbod til barn og unge m.a. gjennom medverknad
Ansvar	Frilufsorganisasjonar, kommunane
Aktuelle partnarar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Status 2019	Stor aktivitet på feltet. Påverknad gjennom kompetanse, ulike tilskotsordningar og rådgjeving.
39. Innsatsområde	Anlegg for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv
<i>Mål</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Anlegg for fysisk aktivitet og friluftsliv skal vere tilgjengelege for folk i deira nærmiljø 2. Anlegg for idrett bør vere knytt til skular og idrettsparkar 3. Utvikle anlegg som tilfredsstiller særvidrettslege toppidrettsbehov der det kan arrangerast nasjonale og internasjonale meisterskap
Tiltak	A. Alle kommunar skal utarbeide og følgje opp plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv
Ansvar	Kommunane
Aktuelle partnarar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Status 2019	Seksjonen gjer innspel til planar, bidreg inn i planprosessar og er rådgjevande i anleggsutviklinga i tråd med regional politikk og nasjonal politikk innan ulike fagfelt.
Tiltak	B. Fordele spelemidlar på basis av gjeldande anleggspolitikk i Hordaland og utvikle ny anleggspolitikk for Vestland fylke
Ansvar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnarar	Kommunane, Hordaland Idrettskrets og Forum for Natur og Friluftsliv
Status 2019	Fordelte vel kr 146 mill til anlegg for idrett og fysisk aktivitet. Fellesnemnda vedtok anleggspolitikk med handlingsprogram 2020-2024 i juni
Tiltak	C. Utvikle arena for større nasjonale og internasjonale seniormeisterskap
Ansvar	Kommunane
Aktuelle partnarar	Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga og Hordaland Idrettskrets
Status 2019	KIRU tildelte i juni kr 2 mill til ulike anlegg som kan vere vertskap for nasjonale og internasjonale meisterskap. Det er utarbeidd nasjonal arrangementsstrategi, som vil ligge til grunn for utvikling av ein regional arrangementsstrategi. Samarbeid i Idrettscampus Bergen om arrangementskompetanse på tvers av aktørar og fagfelt.
Tiltak	D. Kartlegge opningstider og utleige prisar i offentlege idrettsanlegg finansierte av statlege spelemidlar

Ansvar	Kommunane/ Hordaland fylkeskommune
Aktuelle partnerar	Hordaland idrettskrets
Status 2019	Dette arbeidet er ikkje prioritert i 2019
Tiltak	E. Auka kompetanse og nettverk innan anleggsutvikling
Ansvar	Kommunane/ Hordaland fylkeskommune/Kultur- og idrettsavdelinga
Aktuelle partnerar	Frivillige organisasjonar, Kulturdepartementet
Status 2019	Gjennomført anleggskonferanse (i samarbeid med Hordaland idrettskrets, Sogn og Fjordane idrettskrets og Sogn og Fjordane fylkeskommune), dialogkonferanse idrett og friluftsliv på Austevoll, ulike kurs i kommunane, deltek på kurs og møteplassar med relevante tema. Inngått intensjonsavtale med Lokale og anlægsfonden om samarbeid om å utvikle attraktive og nyskapande anlegg for aktivitet, skule og fritid.